

Itamautan Paul Kaaritan

Corinth Sannao Ati'o

Di'oraz kaarita daua'o

Paul saadan koshan kaarita mishidainao ati, Corinth iainaouz.

Usaadan kaarita i'ati usha'apanum kau'an kaina'a ba'oran pidannao kowaadapainao kaikin Tominkaru paradan, mazan dakotinpainao kari-kaonan Christ apostlen nii. Īnao kakinaotan mishidainao apostle Paul ai. Īkian udau'an, "Aonaa mishi'o mani wuru'u uparadan ma'ozakanuz, soo pamunapon idi'o karikaonan uma'ozakatinpan. Mazan ukaawan an da'ati'i, aonaa uka'itauan paparadan na'apa wakanaapu ati." (Putukapa 2 Corinthians 10:1)

2Cor

Uruu idi apostle Paul saadan pakaaritan, ukakinaowan mishidainao ma'ozaka'o ida'an. Unyukunuu-kida i'ati pamakonkauzon dau'an i'idi'ii. Īaitapa na'iki ĩtukapanii ukaduz umakonkauzon dono ĩwiizi ii. Aonaa kanom dikauda'o nii usha'apatan na'ii. Aonaa umizidin-kidan ĩdyaun, aonaa udakotan pakaudinan winipinaa i'ati, ukaudin dadara paikoda-kinaa nii aimaakan sodi kida pamashaapa-kinaa nii. Ukian aonaa puraata mani wuru'u uaipaniaz i'ai, mazan uaipan pa'an pakaminka'utan ĩdyaun, ĩaitapa kizi na'apam Tominkaru aipan mishidainao mashaapan, na'iki ĩtaapaakan pamin-mishidannao tuma.

Unyukunuu-kida i'ati puraata taa-kao dau'an mishidainao ati Jeru-salem iainaouz. Mishi kizi ĩsaabaan naa puraata wuru'u ĩkowaadauzoniaz pataa'azon mawanykunui-tainao ati.

Ukakinoo kapam mishidainao, ĩtanawatin kizi pasha'apaapan ai oii kida'o. Īmatanawatinkan an mishi'o nii ukakinaowan ĩdyaun ma'ozaka'o ida'an na'apa pakian kawan pakaaritan ida'a.

Utokon ii Paul kowaadinan naa mishidainao ati, na'iki ukakinaowan ĩdyaun kaimana'o ida'an. Uaipan mishi ĩmashaapan kaiman na'iki konaukii Tominkaru tuma na'iki pamin-mishidannaoun tuma. (Putukapa 2 Corinthians 13:11)

Kaarita buutinpan kida

Paul kaaritan daua'o	1:1-11
Paul kaudin-kizi daua'o	1:12—7:16
Puraata zaamata-kaao daua'o pataka'utinainao ati . . .	8:1—9:15
Ma'ozaka Paul kakinaowan pidannao	10:1—13:10
Paul katokontan pakaaritan	13:11-113

1 ¹Di'oraz kaarita õgaru Paul di'iki'o, Tominkaru zaamataniaz Christ Jesus apostlen nii, na'iki wa'inawuzu Timothy di'iki'o kapam. Wasaadan kaarita unao ati'o Tominkaru pidannao baokopatin-painouz Corinth ii, na'iki ba'oran upidanannao ati'o mashaapainao kidaz Achaia Baara ii aka. ²Marii Tominkaru waDaru na'iki Naobanai Jesus Christ kamunanun unao ati na'iki utaa kizi unyukunuu kaiman-kinaa nii.

Marii “kaiman,” wakian Tominkaru ati

³Marii “kaiman,” wakian Tominkaru ati, uruu wanaobanaa Jesus Christ Tominkaru na'iki udaru. Kamunanba'o darui wuru'u Tominkaruz, na'iki uruu karikaonanuo'uma'ozakadapan nyukunui. ⁴Uruu ma'ozakada'oraz wanyukunuu wabaiatan dono aimakaan kasha'ora kida'o. Ukau'an wama'ozakada'a naa pidannao nyukunuu kapam i'baiatan an kasha'ora kida'o, na'apa Tominkaru ma'ozakadan kawan wanyukunuu. ⁵Kai'oraz tuukii wabaiatan to'ora-karu Christ dikin ii; mazan Christ ida'ana'o wuru'u Tominkaru

ma'ozakadanuz wanyukunuu tuukii manawun. ⁶Aizii wabaiatanuz dobata kasha'ora kida'o to'ora-karu, unao ati'o wuru'u, usha'apanum kau'an waiipan idi uma'ozakadinan na'iki ukazannaatinan. Waunao, na'apa'o wanyukunuu ma'ozakadauzo-kaao wabaiatan dono to'ora-karu. Na'apa'o kapam wuru'u wama'ozakadanuz unyukunuu ubaiatan idi kasha'ora kida'o aimakaan. Ukau'an waaitapa aona'o nii ukashadinan, mazan ma'ozaka'o nii utaapan wuru'u umishidapanuz Christ, na'apa waunao kawan. ⁷Waaitapa upataka'uta-kaao dono waunao kawan, mazan Tominkaru ma'ozakadan nii unyukunuu, na'apa uma'ozakadan kawan wanyukunuu.

⁸Wa'inawuzunao na'iki wadada-koonao, waiipan unao aitapan na'apam wabaiatan kasha'ora'o, to'ora-karu wa'ati wakakuwaatinan-kan dono Asia Baara ii aka. Mishi tuukii wabaiaapan dadara'o na'iki kasha'ora'o aimakaan kida, wa'itiiman shaa wamawakan ni'i naa. ⁹Ipai waunao wakian wanyukunuu ii “aizii wamawakan naa wuru'u.” Mazan aimakaan sha'apanuz wa'ati kaikapa'a, aonaa kizi wadopian wa'ida'a karikaonan, mazan wadopii

kizi pa'an Tominkaru ati, kadishita-kida'oraz mawaka'o pidan. ¹⁰Mishi Tominkaru kaminka'uta na'iki ukazannaata waunao wazowii-kao ai, uruu idi waaitapa karikaonanu'o nii ukazannaatan waunao na'apa. Na'iki wamishida na'iki waaitapa Tominkaru kazannaatan nii koshan waunao, ¹¹unao kaminka'utan idi waunao utoriinpan ida'an. Tominkaru dako'atin nii wuru'u iriba'oraz toriinapa-karu wadau'an, na'iki ukaminka'utan nii na'iki ukazannaatan nii waunao. Uruu dikin ii iriba'o nii pidannao naubaan na'iki ikonaukii-kidan Tominkaru.

Paul pana'adan panyukunuu pasha'apata'azonii ai

¹²Aizii wa'atadinpa'azon: aonaa kanom washa'apatan ba'azootin-kida'o nii waunao, kaiman wamashaapan na'iki washa'apata aimaakan kaiman, ipai pidannao tuma wachi'ikapa-kizi kawana'ati. Unao tuma powa'a zii wamashaapan kaiman. Ipai washa'apatan aimaakan sakitapa Tominkaru aipan kawana'ati, aonaa kanom wadizinpan unao ai. Washa'apatinan kaikapa'a aonaa pidan aitapaaban kaduz ida'ana'o mani, mazan Tominkaru kaminka'utan ida'ana'o pa'an waunao. ¹³⁻¹⁴Wasaadan dono wakaaritan unao di'iti, aonaa wakaiwaan kasha'apannaa kida'o parada-karu, mazan wasaadanz masha'apanna'o na'iki kainaabana'o ida'an. Uruu idi aizii masakauda'u uaitapan wadau'an, mazan waaitapa powa'a'o nii zii

uaitapan wadau'an na'iki wakaduz dau'an kaimanaiman. Aizii diina'ititi, Naobanai Jesus kaawan dono, tuukia'o nii unao atadapan waunao, na'apa'o nii wa'atadapan kapam unao.

¹⁵⁻¹⁶Ōaitapa na'apa'o nii unao nyukunuu kapam, umishidan nii kaiwuru ōparadan kidaz. Uruu idi'o ōdakotanuz padamata ōmorowautapa'akan unao di'ii ōmakopaanan dono Macedonia iti. Aizii ōkiwan dono powaa ati ōaipan koshan ōmorowautapa'akan unao di'ii, itamau kizi ukonaukian uabatan idi kaimana'o ōkuwaa. Aizii ōdobatapan dono'o naa unao di'iki, ōaiapanii padamata ukaminka'utan ōgaru utaan ida'an ōaiapanii kida ōkiwa-kinaa ni'i naa Judea Baara iti.

¹⁷Mazan aona'a naa ōmorowautapa'akan unao di'ii ōkian kawana'ati. Aizii mani, na'apam ukian ōpana'adan dau'an ōnyukunuu, na'apa dii uabatanuz, mariidin-karu kawan? Oo pidan kawan toma'aka'oraz padi'itinpan aizii sodi'ika'o karikaonan? "Oo," pakian pu'u, mazan udauna'an "Aonaa" ukia'akan naa. Aonaa na'apa'o mani ōgaru. ¹⁸Tominkaru karikaonan uparadan mishiin. Na'apa'o kau'an wuru'u wakuwaa mishiniz, "Oo" ōkian dono, mishi'o wuru'u "Oo" ōkianuz. ¹⁹Tominkaru Dani Jesus Christ karikaonan da'i uparadan mishiin, aonaa upana'adan panyukunuu. "Oo" ukian dono, mishi'o wuru'u "Oo" ukianuz. Uruu Jesus dau'a'o wuru'u Silas, Timothy na'iki ōgaru kakuwaapatinanuz.

²⁰Ōkian kaikapa'a usha'apanum kau'an ipai tawuru'u Tominkaru kowaadanii kidaz pataa'azon na'iki pasha'apata'azon, mishi'i naa usha'apatanuzu Christ ida'an na'apa pakiauzon kawan. Uruu idi'o wakian, "Amen." Wakian kaika-pa'a aimakaan sha'apan idi na'apa Tominkaru paradan kawana'ati, na'iki Christ ida'an tuukii wakonaukii-kidan Tominkaru umanawunun.

²¹Tominkaru ida'ana'o wuru'u ma'ozaka waunao na'iki unao mishidapan Christ, uruu wuru'u zaamata'oraz ipai waunao kaudina'o nii pa'ati. ²²Na'iki kaina'a utaan Kaimana'o Doronaa wa'ida'a. Uruu ukainaabata-kinaa pa'idiwau'u naa wuru'u waunaouz. Na'iki wuru'u utaanuz Kaimana'o Doronaa wanyukunuu iti, waaitapa-kinaa nii mishi'o nii utaan wa'ati ipai wuru'u ukowaadanii kidaz pataa'azon diina'iti'i.

²³Aizii ōkowaadan nii unao ati Tominkaru abatapan pu'u kanom ni'o aonaa ōdobatan unao ida'an ōparadan kawana'ati. Wururu'ū ōmamakokanuz ōkarodapan idi'o unao, ōkakinaowan ai unao kaziwa'o ida'an. ²⁴Mazan aonaa wadyuudan mani umishidapan waparadan kawana'ati. Waaitapa unao tuukii umishidan Christ. Waaipan pa'an wakaudinan baokopa unao tuma, ukonaukii-kinaa nii.

2 ¹Ukau'an ōdi'itinpan, aona'o nii ōmakon unao di'iti kai, aonaa kasha'ora-karu bii a'o mani wuru'u ōmorowautapa'azonuz. ²Aizii ōkasha'oradan an

unyukunuu, kanomanao kaina'a konaukiida'o nii ōgaru? Soo unao ōkasha'oradaniinaouz. ³Uruu idi'o tawuru'u ma'ozaka ōparadan u'ati, ōsaadanii ōkaaritan ida'a, ōaipan idi'o udi'itinpan usha'apaapanii kida dau'u. Aonaa kizi ukasha'oradan ōnyukunuu koshan ōmakon dono unao di'iti, usha'apanum kau'an unao wuru'u konaukiida'o ni'oraz ōgaru. Mazan ōaitapa usha'apatinan nii ōparadan kawana'ati. Uruu idi baokopa'o nii wakonaukian. ⁴Tawuru dono'o ōsaadanuz kaarita unao ati, ōzaadan bii a'o ōsaadan, tuukii ōdopian unao dau'an na'iki kaziwa ōdi'itinpan udau'u. Ōsaadanuz ōkaaritan aonaa ōkasha'orada'azon mani unyukunuu, mishi'oraiman ōaipan pa'an uaitapan na'iki utukapan mishi'o ōmarainpan unao tuukii.

*Pidan sha'apatanii oia'o
marina'ata-kao*

⁵Aizii pidan wuru'u toma'oraz kasha'ora-karu pasha'apatanii ida'an, ukasha'orada'aka mishi ōnyukunuu, mazan unao udawunu'iti ukasha'oradan unyukunuu, panaadon powa'a zii ukasha'orran ō'ai. Mazan aonaa ō'itiiman ukaziwan waunao tuukia'o ida'an manawun. ⁶Aizii turua'a naa upataka'utazu. Aata, upataka'uta'aka'a naazu mishidainao aitan kawana'ati. ⁷Ukau'an aizii umarina'ata'a naa wuru'u usha'apataniaz, kaimana'a naa uparada u'ati. Panaadon unyukunuu kasha'oran ni'i naa tuukii manawun na'iki u'itiiman aona'o

ni'i naa powa'a kaiman-karu pa'ati. ⁸Uruu idi tuukii òaipan utukapakidan ipai umin-mishidannao kanaapu'u mishi umarainpan uruu. ⁹Tawuru'u òsaadanuz òkaaritan unao di'iti, òtukapa'azon umishidan na'iki uizo'atin ipai wuru'u òdyuudanii kidaz usha'apatan. ¹⁰Aizii umarina'atan an wuru'u kasha'ora'oraz aimaakan pidan sha'apataniaz, ògaru na'apa, òmarina'atan nii kapamaz, aonaa udaru'o aimaakan mani wuru'u usha'apataniaz. Christ aitapa na'iki utukapa mishi òmarina'ata'a naa wuru'u kasha'ora'oraz pidan sha'apatan. Na'iki unao ati'o òsha'apatanuz aimaakan na'apa. ¹¹Aonaa kizi Satan waota-kidan waunao, usha'apanum kau'an waaitapani'i naa tuukii Satan tiwautan pawaota-kidan waunao.

Paul dopian dau'ana'o

¹²Aizii òmakonkan dono Troas ii, òkowaadapa'akan dono'oraz Kaimana'o Kuwai Christ dau'u, Naobanai Tominkaru da'ata padamata kaudin-kizai ò'ati, ukashaapa òkowaadapan Kaimana'o Kuwai. ¹³Mazan aonaa ònyukunuu kaimanan, tuukii òdopian usha'apanum kau'an aonaa zii Titus kaawan unao di'iki. Uruu idi òkowaadinan na'iainao ati, udauna'an òdobatan naa Macedonia iti.

Ma'ozaka-karu Christ ida'an

¹⁴Mazan “kaiman,” òkian Tominkaru ati, usha'apanum kau'an uzaamatanii waunao Christ ida'ati

papoitrunao nii. Uruu idi'o Tominkaru kaiwaan waunao na'akapa'o nii na'iki kowaadapa'o nii Kaimana'o Kuwai, pidannao aitapa-kinaa nii Christ. Kaduunu'o kawanu'o nii pidannao ati wuru'u kaimana'oraz kuwai. ¹⁵Ukau'an wuru'u wakaudinanuz, wakowaadapanuz kaimana'o kuwai, kaduunu'o Tominkaru ati wuru'u. Uruu kuwai kida po'okinan ipai pidannao kawana'ati, wuru'u kazannaatinainaoz pa'orian ai na'iki makazannaatin-kainaoz pa'orian ai. ¹⁶Mazan pidannao makazannaatin-kainaoz, òdamaan wuru'u wakuwaa kidaz aimaakan mawaka'o dyupushan kawan, usha'apanum kau'an mawakakizai iti'ora'a naa òmakopan. Mazan wunaou'u kazannaatinainaoz pa'orian ai, kaduunu'o kawan òdamaan wuru'u wakuwaa kidaz, usha'apanum kau'an karikaonanu'o nii òmashaapan Tominkaru tuma. Na'ia'oram pidan turua'o usha'apatan na'apa kida'o kaudin-kizai? ¹⁷Waunao aonaa ba'oran pidannao kawan mani wakaiwaapan Tominkaru paradan wazaamaapa-kinaa nii puraata pidannao ai. Mazan Tominkaru zaamatanii waunao kowaadapa'o nii paparadan. Uruu idi uawun za'a ipai wakowaadan uparadan kaiman na'iki sakitapa, Christ poitorun idi waunao.

Pa'ina'o mashaapa-karu Tominkaru aipan kawana'ati

3 ¹Na'apa dii unao kian kaiwuru kida dau'ana'a, udakota sha'a wa'atadinpan karikaonan? Oo

uaiapa zii sha'a kaarita saada-kaao wadau'an, wana'akan nii unao di'iti ba'oran pidannao kawan, oo kaarita saada-kaao unao di'iki wana'akan nii wamako kizi kawana'ati? ²Mazan unao pa'an wakaaritan wana'akapaniaz watuma, saadinpa'o wanyukunuu ii. Pidannao tukapan idi kaimana'a naa unao kaduz, uruu ida'an ïaitapa mishi'o wuru'u wakaudinanz Tominkaru ati. ³Christ kaaritan kawanu'o pa'an wuru'u unaouz, umashaapan idi pana'a'a naa, pidannao tukapa na'iki ïaitapa watominapa-kidan idi'o unao wuru'u upana'adinanz. Aonaa saaribai na'iki ka'ui ida'ana'o mani usaada-kaao wuru'u Christ kaaritanuz, mazan Tominkaru karikaonanu'oraz ukakupan saadanii pa'an padoronaa ida'an. Aonaa kuba baara'a'o mani usaada-kaao, mazan usaada-kaao pidannao nyukunuu ia'o pa'an.

⁴Aizii kaiwuru'u òkianuz unao ati kaikapa'a òaitapan idi turuu Tominkaru sha'apatant aimaakan na'apa Christ ida'an. ⁵Mishi waaitapa aonaa waturuan washa'apatant wa'ida'a wuru'u kaudin-kizaiz, kaimana'o kuwai kowaadapa-kaoz. Mazan Tominkaru taan ida'ana'o pa'an pama'ozakan wa'ati wuru'u wakowaadapanuz kaimana'o kuwai. ⁶Tominkaru wuru'u zaamata'oraz waunao, kowaadapa'o nii paparadan, uruu wuru'u

taa'oraz waka'iita-kinaa nii wakowaadan pidannao ati wuru'u pa'ina'oraz aimaakan Tominkaru sha'apatant naa ï'ati.^a Wururu'u pa'ina'oraz aimaakan Tominkaru sha'apatant, aonaa kotua'o Moses saadauzonii kakinaorii kawanu'o mani, mazan padoronaa ida'ana'o pa'an. Usha'apanum kau'an wuru'u kotua'oraz kakinaorii na'aka'o pidan mawaka-karu di'iti; mazan wuru'u Tominkaru sha'apatant padoronaa ida'an, pidan ikoda-kinaa pa'an karikaonanu'o kakupa-karu.

⁷Wuru'u kotua'oraz kakinaorii, saada-kariwaiz kuba kataida'u'o ida'a, ukaawa-kidan pu'u mawaka-karu, mazan umana-wun uwizi'ida'akan Moses awun baara utaa-kaao dono u'ati. Aonaa Israelitenao ka'iitan paawunuupa'akan uawun baara iti, uwizi'in idi manawun. Padamata umainaabatan-paan pu'a'ora'a naa ïtukapanuz. ⁸Aitaniimana'o wuru'u Tominkaru Doronaa kaudin-kiziz, powa'a'o zii umanawunun u'ai. ⁹Upu'u zii kotua'o kakinaorii wuru'u pataka'uta-kida'oraz pidan pa'oiandikin ii, umanawun uwizi'in, aitaniiimana'o umanawunun wuru'u kaimanaaka-kida'oraz pidannao Tominkaru tuma. ¹⁰Wuru'u kotua'oraz kakinaorii umanawunu'o na'iki wizi'i'oraz utukapauzo-kaokiwiin, aizii aona'a naa powa'a umanawunun, usha'apanum kau'an wuru'u pa'ina'oraz Tominkaru

^a 3:6 *pa'ina'oraz aimaakan Tominkaru sha'apatant naa ï'ati*: uruu dakota-kaao Pa'ina'o Covenant. Putukapa kaarita tokon ii, Parada-karu Masha'apannaada-kinao di'ii, 'covenant' waranu'u.

kowaadaniaz pasha'apata'azon papidanannao ati, powa'a'o zii umanawunun u'ai. ¹¹Wizi'i na'iki umanawun mishi wuru'u kotua'oraz kakinaorii, mazan udauna'an uwizi'in mainaabatanan naa. Aita-niimana'o umanawunun wuru'u pa'ina'oraz Tominkaru kowaadaniaz pasha'apata'azon papidanannao ati, karikaonanu'oraz nii pa'an una'an.

¹²Wamishidan idi tuukii wuru'u pa'ina'o aimaakan, Tominkaru kowaadaniaz pasha'apata'azon, ma'ozaka ukau'an wakakuwaapan udau'u. ¹³Aonaa Moses kawanu'o mani waunao, uruu ushibatani paawun baara umaaiapakan idi Israelitenao tukapan wizi'i'o mainaabatanan paawun baara iki. ¹⁴Mazan tuukii ñnyukunuu dadaran, atii kai ñnyukunuu shibatapa-kariwai kawanu'o, na'apa kotua'o kakinaorii aitaizo-ka'o dono'o kawan. Uzikada-ka'o nii soo pidan zaamatanan ida'an Christ ida'ati. ¹⁵Mishi'o wuru'u, atii kai na'apainim kotua'o Moses kakinaori aita-ka'o dono, pakawanu'o kawan zii ñnyukunuu taratapa-ka'o ñaitapan aiazu. ¹⁶Mazan pidan zaamatanan an Naobanai Jesus ida'ati, uruu dono'o nii zii shibatapa'oraz unyukunuu zikada-ka'o.

¹⁷Aizii wuru'u Kaimana'o Doronaaz, Naobanai Doronaa wuru'u. Na'iki pidan kaina'a'oraz Naobanai Doronaa u'ida'a, aona'anaa powa'a kotua'o kakinaorii kazowautapan uruu. ¹⁸Aizii waunao zikada-kariwai'i naa wa'ai wuru'u shibatapauzoz waawun baara.

Kaiman kizi'i naa watukapa-kidan Naobanai Jesus umanawunun, Kaimana'o Doronaa kaudinan ida'an wa'ida'a. Aona'o nii usookadan pakaudinan usaabaapan waunao na'apa Naobanai Jesus kawan, pidannao tukapa kizi powa'a'o zii Jesus umanawunun.

Umanawunu'o kaudin-kizai taakao wa'ati, wakakataimanan pu'u

4 ¹Tominkaru kamunan-kidan idi'o waunao wuru'u, uzaamatanuz waunao kaudina'o nii pa'ati, kowaadapa'o nii umanawunu'o kuwai. Uruu idi aonaa wakashadinan na'iki aonaa wadakotan wamuudan wuru'u kaudin-kizaiz. ²Mishi'oraiman õgaru na'iki õmin-kaudinannao na'apa kida wadi'itinpan, aonaa waaipan wadizapan aimaakan u'ai oo washa'apatan mani aimaakan kakiba'azonnaa kida'o, na'iki aonaa waaipan wamariidapan pidannao wakuwaa ida'an. Tominkaru awun za'a mishi wakowaadapan uparadan sakitapa pidannao ati. Ipai pidannao abatainao kida wakuwaa, ñaitapa na'iki ñtukapa mishi'o wuru'u wakowaadapaniaz kuwai. ³Mazan aizii Kaimana'o Kuwai wuru'u wakowaadapaniaz, umainaabanan an, mazan umainaabanan soo wunao ati'i mamishida-kainaouz, maabata'azoo-kainaouz Kaimana'o Kuwai, uruu idi ñpataka'uta-ka'o nii. ⁴Satan, tominkaru-tinpa'oraz imi'i baara'a, uruu wuru'u awautapa'oraz Kaimana'o Kuwai mamishida-kainao aitapan aiazu. Uruu idi aonaa

ītupakan, na'iki aonaa ïaitapan umanawunu'o ukanadapan ï'ida'ati, wuru'u Kaimana'o Kuwai Christ daua'oraz. Na'iki aonaa ïaitapan na'apa kida'o Christ umanawunun Tominkaru tuma. ⁵Aonaa wadaua'o mani karikaonan wuru'u wakakuwaatinanz, mazan Jesus Christ daua'o pa'an, uruu Tominkaru taa-niaz ipai pidannao naobanaa nii. Ukau'an waunao poitoruinaou'u naa karikaonan wakaudinani idi Christ ati. ⁶Aizii Tominkaru, dyuudauzoz Kanada'o tominan maruta'o-karu iki, uruu wuru'u kanadapa'oraz wanyukunuu iti, waaitapa-kinaa nii Tominkaru umanawunun kandapa'oraz Christ ida'a.

⁷Ukau'an kaina'a wa'ida'a wuru'u umanawunu'oraz aita-kinai Tominkaru di'iki'oraz, wananaa kakataimanan pu'u, na'apa ka'uz kin kawan toma-kariwai kidaz kubai idi. Uruu ida'an pidannao aitaapan nii aonaa wama'ozakan ida'ana'o mani washa'apatinan oo wakowaadapan wuru'u umanawunu'oraz kuwai, mazan Tominkaru pa'an wuru'u taa'oraz wanyukunuu iti umanawunu'o ma'ozaka-kinai. ⁸Mishi tuukii wapataka'uta-kao ipai wamako kizi kawana'ati kida, mazan upu'u aonaa na'apa kida'o mashaatan waunao. Panaadon aonaa waaitapan na'apam naa washa'apatinan, mazan upu'u aonaa wadakotan Tominkaru manyukunuutan waunao. ⁹Wa'antamikita-kao pu'u dikauda kida'o ida'an, mazan upu'u aonaa wawa'akauzo-kao waba'o-

ran. Washa'apata-kao pu'u kaziwa'o ida'an, mazan upu'u aonaa wazowii-kao. ¹⁰Ipai wakakuwaapatin-kizi kawana'ati waaitapa da'i washa'apata'azoo-kao dikauda'o ida'an. Na'apa kida'o ida'an watiwaa wuru'u Jesus baitauzonii kidaz atii na'apa uzowii-kao. Mazan aonaa watarian washa'apata'azoo-kao ai, pidannao aitaapa kizi kaina'a Jesus mashaapan wa'ida'a, uruu ma'ozakadapa'oraz waunao. ¹¹Wakakuwaapatinan dikin ii Jesus dau'u, maonapa kida da'i wamawakan, mazan uruu ida'an kizi pidannao aitaapan kaina'a Jesus mashaapan wa'ida'a. ¹²Ukau'an kaina'a maonapa mawaka-karu wa'ida'a, tuukii wazowia'azoo-kao mazan aonaa watarian wamawakan ai, waaipan idi unao zaamatan wuru'u karikao-nanu'oraz pa'an kakupa-karu.

¹³Na'apa tawuru'u usaa-dinapanuz Tominkaru kaaritan ida'a, "ömishidan idi'o Tominkaru wuru'u ökakuwaapatinanuz" Waunao na'apa kapam wamishida Tominkaru, uruu idi'o wuru'u wakakuwaapatinanuz. ¹⁴Waaitapa na'iki wamishida Tominkaru kadi-shita-kidanii wanaobanaa Jesus pamawaka-kizi iki. Ukau'an wamishida na'apa'o nii kapam ukadishita-kidan waunao wamawaka-kizi iki wazaamatinan idi'i naa Jesus di'iti. Na'iki ukadishita-kidan ni'i naa waunao baokopa unao tuma pakanaapu iti. ¹⁵Ipai wuru'u aimaakan wabaiatani kidaz kaikapa'a unao dikin ia'o, wakaminka'uta'azon idi'o unao.

Uruu ida'an kizi powa'a'o zii iriba pidannao aitapan mishi Tominkaru kaimanan, ïkonaukii-kida kizi uruu, na'iki ïmanawuntapa kizi uruu.

Mishi kizi mishidapa-karu

¹⁶Uruu idi aonaa wakashadinan wakaudinanan wananaa mizainan pu'u na'iki ukaakinpan pu'a'a naa. Mazan wadoronaa ii ipai kamo'o wama'ozakadapa-ka'o. ¹⁷Aizii wadi'itapan an wuru'u wabaiatani kidaz aimakaan kai, masakauda'u'o karikaonan wuru'u, aonaa karikaonanu'o nii mani, mazan wabaiatanan winipinaa nii kaina'a aimakaan umanawunu'o Tominkaru taapanii wa'ati. ¹⁸Usha'apanum kau'an waunao wataapan wanyukunuu aonaa tukapa-kariwai kida aimakaan dau'ati'o mani, mazan soo wuru dau'ati'o aona'oraz utukapa-ka'o. Wurru'u aimakaan wabaiatani kidaz kai, aona'o nii una'an kotua'iki, mazan wuru'u aimakaan Tominkaru taa'azooniaz aona'oraz utukapa-ka'o, karikaonanu'o nii pa'an una'an.

Pa'ina'o nanai

5 ¹Uruu idi wananaa wiizibai kawanu'oraz, mashaapakizaiz kai, umainaabata-ka'o dono, waaitapa Tominkaru taan nii wa'ati wamashaapa-kizi nii aokazi ii, karikaonanu'o pa'an mashaapakizai, aonaa pidan tomanii mani. ²Mazan kai, wana'an idi zii wananaa zo'o, tuukii wadopitan, na'iki tuukia'a naa wazaudapan, wakananaata-ka'o wuru idi'i pa'ina'oraz nanai aokazi iki'oraz. ³Usha'apanum

kau'an wakananaata-ka'o dono'o naa pa'ina'o nanai idi, aonaa mananaa-daunu'o nii mani wadoronaa. ⁴Mishi'o wuru'u, wana'an idi zii da'a'a wananaa zo'o, tuukii wadopitan. Mazan aonaa wamawaka'azon dau'ati'o mani kaiwuru'u wadopitanuz, mazan waaipan naa pa'an wananaa wuru'u baiatina'oraz pana'ada-ka'o pa'ina'o nanai di'iti aona'oraz umawakauzon. ⁵Mishi na'apa'o wuru'u Tominkaru aipanuz papa'inaadan wananaa. Uruu idi'o uzaamatan na'iki usaabaan waunao. Na'iki Tominkaru taa pa'Doronaa wa'ati, uruu ida'an kizi waaitapan mishi'o nii wuru'u usha'apatanuz wa'ati aimakaan na'apa pakian kawana'ati.

⁶Ukau'an ma'ozaka wataapan wanyukunuu, waaitapan idi mishi'o nii utaan pa'ina'o wananaa nii, mazan wamashaapan idi zii wananaa zo'o, aona'o nii zii wamashaapan wanaobanaa Jesus tuma. ⁷Mazan tuukii wamishidapan uruu, wamatukapakan pu'u padamatazu. ⁸Mazan òkian kawan, waaitapa mishi'o nii utaan pa'ina'o wananaa nii, uruu idi kaimana'o nii zii wa'ati waso'otinan di'oraz wananaa aia'a, wamashaapa an kizi'i naa pa'an Jesus tuma aokazi iti. ⁹Ukau'an powa'a zii ipai ba'oran kida ai, waaipan wamashaapan kaimana'a naa u'ati, karikaonan kizi ukonaukiitinan wadau'an, wakakupan pu'u zii kai wananaa ida'a, oo wa'aonaan pu'a'a naa wananaa ai, wa'aokazi'ian pu'a'a naa. ¹⁰Usha'apanum kau'an ipai

waunao mishidainao, wakadi-shita-kida-kaonii Christ kanaapu iti ukootowapa-kizi ii. Na'iki ipai'o nii wakawinipinaata-kaon wash'a-apatani kida kawana'ati da'a'a imi'i baara'a, kaimana'o oo dikauda'o.^b

Kaimanaaka-karu Tominkaru tuma Christ ida'an

¹¹ Tuukii wakichana'ikin wash'a'apatan dikauda kida'o aimaakan Tominkaru awun za'a. Uruu idi'o wakakinaotan pidannao tuukii, imishida kizi Tominkaru paradan. Tominkaru, uaitapanii mishi'o wuru'u wakowaadapanuz paparadan unao ati. Na'iki na'apa kapam oaipan uaitapan, mishi'o wuru'u wakaudinanz Tominkaru ati. ¹² Mazan aonaa wa'atadinpan mani oo wamanawun-tinpan mani unao ati kaiwuru'u wana'apanuz. Mazan waaipan pa'an uaitapan na'iki umishidan wakuwaa, u'atadinapa kizi wadau'an, na'iki uaitapa kizi na'apam udako'atin pidannao paradan dakoopainaoz waunao. Tuukia'oraz itadinpan pasha'apaapanii aimaakan kida ida'an, mazan inyukunuu ii aonaa mishi'o mani imarainpan Tominkaru. ¹³ Pabi'i kida inao, ikian wadau'an wazowau madorona'o. Una'apan an mishi, aonaa usha'apan, watukapa-kaon madorona'o kawan, mazan waaipan idi'o pa'an Tominkaru konaukii-kida-kaon. Mazan unao tukapan an aonaa wamadoronan, kaimana'o wuru'u,

unao ati'o mishi wuru'u wakaudinanz, wakaminka'uta'azon idi unao. ¹⁴ Mishi'o wuru'u Christ marainpan waunao udawun iti, uruu idi'o wuru'u wakaudinanz kaikapa'a. Usha'apanum kau'an waaitapa mishi Christ mawakan ipai pidannao oian dikin ii. Uruu idi Tominkaru tukapan ipai waunao mawakainaoz naa oii-karu ai. ¹⁵ Jesus mawakan idi ipai pidannao ati, ukau'an pidannao mishidainaoz uruu, aona'a naa turuu imashaapan paaipan kawana'ati. Mazan isha'apatin kizi soo Christ aipan kawana'ati, uruu mawaka'oraz na'iki kadishita'oraz pamawaka-kizi iki idikin ii.

¹⁶ Ukau'an aizii aona'a naa powa'a wadi'itapan pidan, pidannao mamishida-kainaoz Christ di'itapan kawan pidan. Mishi na'apa kowas wataapauzon Christ kiwiin. Mazan aizii aonaa powa'a wataapan uruu na'apa. ¹⁷ Usha'apanum kau'an pidan zaamatina'o Christ ida'ati, pa'inaada-kariwai'i naa ukaduz, na'iki wuru'u kiwiitapa kida'oraz ukaduz mainaabata-kaoa'a naa. Mazan pa'ina'ora'a naa pa'an kaduzi taa-kaon u'ati. ¹⁸ Soo Tominkaru wuru'u pa'inaada'oraz pidannao na'apa. Uruu Tominkaru wuru'u kaimanaaka-kida'oraz waunao patuma Christ mawakan ida'an. Na'iki uruu zaamatanii waunao kaudina'o nii, kowaadapa'o nii pidannao ati, kaimanaaka-karu dau'an Tominkaru tuma. ¹⁹ Na'iki wakowaada kizi pidannao ati

^b 5:10 Putukapa 1 Corinthians 3:13-15.

Tominkaru kaimanaaka-kida'azon ipai pidannao patuma, Christ mawakan ida'an. Aizii ïnyukunuu na'apan an, ipai'o nii umarina'atan i'orian, na'iki ukaimanaakan nii ituma. Uruu kuwai wuru'u Tominkaru dyuudaniaz wakowadapan pidannao ati. ²⁰Ukau'an waunao wuru'u kadishita'oraz Christ ati, parada'o nii pidannao kanaapu ati. Mishi Tominkaru kaiwaan waunao paparada-kinaa nii ma'ozaka unao ati. Uruu idi Christ aipan kawana'ati, wakia'azon u'ati ma'ozaka'o ida'an umishida wuru'u wakuwaaz, ukaimanaaka kizi'i naa powaa iti Tominkaru tuma. ²¹Tominkaru aipan ati, ipai wa'orian kaboota-kaos Christ di'iti, uruu idi Tominkaru tukapan Christ oia'o kawan, umasha'apatakan pu'u oia'o. Upataka'uta-kaos atii uzowii-kaos, wa'orian dikin ii. Uruu idi Tominkaru tukapan waunao kaimanainao kawan Christ ida'an.

6 ¹Wakaudin an idi baokopa Tominkaru tuma, wakakinawan unao ma'ozaka'o ida'an. Aonaa umanyukunuuta'ana'a Tominkaru kaimananuz u'ati. ²Kaikapa sha'atii Tominkaru paradan saadinpa'o kiauzonu'u,

“Kaina'a'o nii zii kamoo kaawan.
Uruu dono upishaan an
ukaminka'uta-kaos
utoriinpan ida'an o'ati,
o'dako'atin nii unao
na'iki uruu dono okazannaatan
nii unao.”

Uabata, aizii kaawa'a naa wuru'u kamooz, kai'i naa Tominkaru

kaminka'uta'azon unao, kai'i naa pa'an ukazannaapan.

³Aonaa waaipan waawautapan pidannao imishidan ai kaimana'o kuwai, washa'apaapan ida'an dikauda kida'o aimaakan. Aonaa wadakoapa-kida'azon kaimana'o kuwai wuru'u wakowaadapaniaz. ⁴Mazan waaipan pa'an watukapa-kidan mishi'o Tominkaru poitorunao waunao, ipai waparadan na'iki washa'apatani kida ida'an: wabaiatan ida'an dadara kida'o aimaakan wakaudin-kizi ii aka, na'iki wabaiatan ida'an kasha'ora kida'o wakaudin-kizi dikin ii, mazan upu'u aonaa wamarina'atan wakaudin-kizi.

⁵Panaadon waba'izii-kaos, na'iki wakaboota-kaos taraa-kizai iti; panaadon pidannao to'oradinan wa'ati kichana'iki-kia'o ida'an. Na'iki wakaudin an dadara wazamazin bii'i. Panaadon aonaa wada'awun wakaudin an wamizainan pu'u. ⁶Watukapa-kida mishi'o Tominkaru poitorunao waunao: wataapinan ida'an kaiman ipai oia'o ai. Na'iki waaitapan ida'an mishi'o kuwai wuru'u Tominkaru di'iki'oraz; na'iki wamadopiidan an ida'an wanyukunuu; na'iki wakaimanan an ida'an pidannao ati; na'iki watukapa-kidan an ida'an wakamarainapanun tuukii. Na'iki Kaimana'o Doronaa kaminka'utan an ida'an waunao; ⁷na'iki wakowadapan an ida'an mishi'o kuwai; na'iki Tominkaru ma'ozakadan an ida'an wanyukunuu. Washa'apata ipai aimaakan kaiman, na'apa

Tominkaru aipan kawana'ati, uruu wakaiwaa waawautinapakinanaa nii watarubanao ai, na'iki wamizaataaka-kinanaa nii ituma. ⁸Mazan upu'u wakaudinanao wanau-baa-kaoo pu'u oo wazon-kida-kaoo pu'u; waunamunaa abata-kaoo pu'u dikauda oo kaiman; wakuwaa mishiin pu'u na'iki usakitapan pu'u, mazan upu'u wadakota-kaoo mariidinauzonao nii. ⁹Aitapakarawai waunao na'iki wakuwaa kaimanaiman, mazan upu'u aonaa waunao na'iki wakuwaa kida umishida-kaoo. Wazowia'azoo-kaoo pu'u, mazan upu'u zii wakakupan; waba'izii-kaoo pu'u tuukii mazan upu'u aonaa wazowii-kaoo.

¹⁰Wakasha'oradauta-kaoo pu'u, mazan upu'u wakonaukiitinan. Mapuraatanu'o mishi waunao, mazan upu'u waunao ida'an iriba'o nii pidannao kasha'apauzin Tominkaru di'iki. Aonaa mishi washa'apauzinii da'a'a, mazan upu'u ipai aimakaan Tominkaru di'iki'o wa'idiwau wuru'u.

Umarainapa kizi waunao na'apa wamarainpan kawan unao

¹¹Mishidainao omarainapaniinao, Corinth sannao, mishi'o tawuru'u waparadan kida unao ati'oraz. Wakowaadan unao ati tuukii wamarainpan unao. ¹²Aonaa na'apainim zii wamaudapakan unao, mazan unao pa'an wuru'u manaudapa-ka'oraz waunao. ¹³Aizii o'parada'azon unao ati na'apa odai-

nao ati'o kawan, uda'ata'a naa unyukunuu wa'ati, umarainapa kizi'i naa kapam waunao.

Aonaa kizi mamishida-kainao kaduz tamakapa-kaoo

¹⁴Mana'a ukaminau-da'utina'ana'a wunao idi'i mamishida-kainao Jesus. Turuu mooko mishidainao Jesus mashaapainaoz naa kaiman patumaakadinan oia'o pidannao tuma, wuru'u naudapainaoz pasha'apaapan oii kida'o aimakaan? Oo turuu mooko kanada'o baokopatinpan maruta'o tuma? ¹⁵Na'apa mooko Christ nyukunuu Satan sha'apaapanii kida dau'ati? Turuu mooko mishidainao nyukunuu na'apataakan mamishida-kainao sha'apaapanii dau'ati? ¹⁶Turuu mooko toma-kariwai tominkaru taapa-kaoo oo na'aka-kaoo Tominkaru umanawunu'oraz dapu iti? Aizii wuru'u waunaoz, Tominkaru karikaonanu'oraz ukakupan, udapu wuru'u wananaaz, umashaapan idi wanyukunuu ii. Kaikapa sha'atii Tominkaru paradan saadinpa'o kiauzon:

“Omashaapan nii o'pidanannao ida'a

na'iki aona'o nii omuudinpan i'ai.

O'garu'o nii iTominkarun nii na'iki inaou'o nii o'pidanannao nii.”^c

¹⁷Uruu idi Naobanai Tominkaru kian i'ati,

^c 6:16 Leviticus 26:12; Ezekiel 37:27

“Umuudina'a naa na'iki
 ubuutina'a naa oiainao ai.
 Mana'a upishata'ana'a oo
 usha'apaapa'ana'a oia'o
 na'iki dikauda kida'o
 aimaakan,
 umasha'apatakan an na'apa
 kida'o, òdapaapan nii
 unao.”^d

18 “Ògaru'o nii unao daru nii,
 na'iki ipai unao
 daonaioranao na'iki
 zunnao, òdainaou'o nii
 unao,
 Naobanai umanawunu'oraz
 kian.”^e

7 ¹Mishidainao òmarainapa-
 niinao, uabata na'apam
 Tominkaru kowaadan pazaama-
 ta'azon waunao paudainao nii.
 Ukau'an aizii wamuuda'a naa
 ipai oia'o wuru'u pataka'ua'oraz
 wananaa oo wadoronaa. Mishi kizi'i
 naa pa'an wamashaapan kaiman,
 na'iki wakichana'iki washa'apaa-
 pan ai oia'o, Tominkaru awun za'a,
 wamashaapa kizi'i naa ma'oiaka-
 daun uaipan kawana'ati.

Paul konaukian

²Ukaimanda'a naa shoman
 unyukunuu wa'ati. Aonaa kanom
 washa'apatan dikauda'o nii unao
 ati. Aonaa wapataka'uan wuru'u
 umashaapanuz kaiman Christ
 ati, na'iki aonaa wakazaapan
 puraata oo aimaakan kida u'ai.
³Aonaa òba'azootin-kida'azon
 mani unao kaiwuru'u òna'apanuz

u'ati. Na'apa òkiauzon kawan u'ati,
 tuukii wamarainpan unao, na'iki
 karikaonanuo'o nii wataapan unao
 wanyukunuu ii, wakakupan pu'u oo
 wamawakan pu'u. ⁴Òaitapa mishi'o
 wuru'u unao mishidanuz Christ,
 uruu idi òkakuwaapan umana-
 wunu'o ida'an umishidapan dau'u.
 Uruu ida'an tuukii uma'ozakadan
 ònyukunuu. Aizii tuukii òkonaukian
 wabaiatan pu'u kasha'ora kida'o
 na'iki to'ora-karu, mazan upu'u tuu-
 kii òkonaukian.

⁵Aizii wakaawan dono'o naa
 Macedonia ati, aonaa wasooka-
 pan kaiman. Ipai wamako-kizi
 kawana'ati wabaiatan to'ora-karu
 na'iki wakakuwaatinan towau-
 da'uta-ka-o. Wanyukunuu
 kasharuapa-ka-o pu'u, kaina'a zii
 kaziwa wadi'itinpan ipai unao
 dau'an. ⁶Mazan Tominkaru konau-
 kiidauzoz pidannao nyukunuu
 òkasha'oran dono, ukonaukiida
 waunao Titus kaawan idi wa'ida'ati.
⁷Tuukii manawun wakonaukian
 Titus kaawan idi. Mazan powa'a
 zii wakonaukian waabatan idi
 Titus kowaadan kaiman utaaapan
 na'iki udapaapan uruu. Na'iki
 ukowaada ò'ati tuukii unao tuka-
 pa'azon ògaru. Na'iki tuukii unao
 kasha'oran ukasha'oradan dikin
 ii ònyukunuu. Na'iki ukowaada
 kapam tuukii udi'itinpan ukamin-
 ka'uta'azon dau'an ògaru. Uruu idi
 òkonaukian udawun iti manawun.

⁸Òkasha'orada mani mishi unao
 òsaadanii kida òparadan ida'an,

2Cor

^d 6:17 Isaiah 52:11 ^e 6:18 2 Samuel 7:14; 1 Chronicles 17:13

mazan aizii kaiman ò'ati òsaadanuz. Ògaru na'apa kasha'ora'aka'o kapam ònyukunuu òsaadan idi na'apa unao ati. Aizii ukowaada-kao idi ò'ati mishi unyukunuu kasha'ora'akan masakauda'u òkaaritan aita-kao dono u'ati. ⁹Uruu idi aizii tuukii òkonaukian, mazan aonaa òkasha'oradan idi'o mani, mazan òkonaukian ukasha'ora-kidan idi usha'apatan wuru'u oia'oraz aimaakan, na'iki umarina'atan idi wuru'u usha'apaapanii kidaz. Na'apa'o kasha'ora-karu wuru'u Tominkaru aipaniaz, uaipan idi wa'ati-karu pa'ida'ati. Ukau'an aonaa wakaziwan unyukunuu wasaadani wakaaritan ida'an, mazan wakamin-ka'uta pa'an unao. ¹⁰Pidan mishi'o ukasha'oran pasha'apata-nii oia'o dikin ii Tominkaru aipan kawana'ati, mishi'o nii umuudan na'iki utanawatinan pasha'apaapan ai oia'o. Uruu idi Tominkaru mainabatan nii u'oian u'ai, na'iki ukazannaatan niizu. Ukau'an aonaa turuu wakasha'ora-kidan wuru'u na'apa'oraz kasha'ora-karu. Mazan pidan kasha'ora'o padamata pa'oian dikin ii, mazan upu'u aonaa uwa'atin oo utukapa-kidan zoobaba panyukunuu kasha'oran Tominkaru ati pasha'apaapan dikin ii oia'o, aona'o nii Tominkaru kazaannaatanuz, mazan ukaboota-kao nii karikaonanuo'o pataka'utin-kizai iti pa'oian dikin ii.

¹¹Mazan wuru'u kasha'ora-karu Tominkaru aipan kawana'ati'oraz, pidan ikoda uruu ida'an panyukunuu ma'ozaka-kinnaa nii. Uruu

idi'o wuru'u sariapa unao di'itinpa'akan, na'iki tuukii uaipa'akan usakitapadan wuru'u pidan oiainapanuz. Na'iki sariapa uto'ora'akan umamashaatakan idi wuru'u oia'o sha'apaapa-kaoaz. Sariapa utarian, uaitapa'akan idi'i naa Tominkaru pataka'utan nii pidan umamudakan an pasha'apaapan oia'o. Sariapa uaipa'akan òmorowautapan oo òmakon u'idi'iti. Sariapa uaipa'akan òaitapan tuukii unyukunuitapan ògaru. Uruu idi sariapa mishi upataka'utan pidannao wuru'u sha'apatainaouz oia'o, na'apa òparadan kawana'ati. Wurru'u usha'apatanii kidaz ida'an utukapa-kida mishi'o aonaa ubaokopatinan oia'o sha'apaapa-kao dau'ati. ¹²Aizii tawuru'u òsaadanuz kaarita unao ati, aonaa òaipan mani upataka'utan wuru'u sha'apata'oraz dikauda'o aimaakan, oo òsaabaa-kinnaa ni'o mani pidan nyukunuu wuru'u kasha'orada-kariwaiz. Mazan òsaadan òkaaritan na'apa, òaipan idi'o udi'itinpan na'iki utukapa-kida kizi Tominkaru ati mishi umarainpan na'iki uizo'atin waparadan. ¹³Uruu idi tuukii wanyukunuu ma'ozakadinan.

Powa'a zii wakonaukian watukapan idi Titus kaawan konaukii unao di'iki. Kaiman unyukunuu ukawawan dauna'an unao di'iki, aonaa powa'a ukaziwadapan panyukunuu unao dau'an. ¹⁴Umanawunu'o da'i òkowaadapauzon unao dau'an Titus ati. Kaiman ò'ati aonaa uba'azootin-kidan ògaru u'ati. Na'apa wakowaadapauzon kawan

mishi'o kuwai unao ati. Na'apa'o da'i wakowaadauzon Titus ati mishi'o kuwai unao dauna'an. Aizii utukapanka'a naa unao kaduz, na'apa mishi wakowaadan kawan u'atiz. ¹⁵Tuukii Titus marainpan unao, pakawan unyukunuitapan pataapa-ka'o kaiman umanawunu'o Tominkaru poitoru nii, na'iki ipai uizo'atin uparadan na'iki kaiman utaapan uruu umakonkan dono unao di'ii. Uruu idi powa'a zii manawun umarainpan unao. ¹⁶Ōgaru na'apa, tuukii ōkonaukian usha'apanum kau'an ōaitapa na'iki ōmishida kaimana'o nii unao sha'apatinan Tominkaru aipan kawana'ati.

Mishidainao taan puraata

8 ¹Wamin-mishidainao, wakowaada'azon unao ati na'apam mishidainao Macedonia iainao sha'apatinan, Tominkaru kamunanun idi tuukii i'ati. ²Mamishida-kainao to'orainpan pu'u i'ati, mazan upu'u konaukii imashaapan. Na'iki iikodan pu'u masakauda'u puraata mazan upu'u tuukii ikataanu'uzon. ³Ōaitapa na'iki ōtukapa dobata kida itaan puraata masakauda'u'o papuraatan kida di'iki. Aonaa dyuuda-kariwai mani itaan na'apa, soo panyukunuu aipan kawana'ati'o. ⁴Kaziwa ipishaan waunao powa'an kida, usha'apanum kau'an tuukii i'aipan pataan puraata pakaminka'uta-kinaa nii mishidainao wuru'u Jerusalem iainauz. ⁵Na'iki aonaa wazauda-kidan itaan dobata kida puraata masakauda'u'o papuraatan kida di'iki. Mishi'oraiman kiwiin

pataan ua'ii puraata, itaainan Naobanai Jesus ati. "Kanom puaiapanii wash'a'apatan, wash'a'apatan nii," ikian. Udauna'an iwa'atin wa'ida'ati, na'apa kapam itaainan wa'ati. Ikian, "Kanom uaiapanii wash'a'apatan, wash'a'apatan nii." Usha'apanum kau'an i'aitapa Tominkaru wuru'u aipa'oraz isha'apatinan na'apa.

⁶Tuukii wapishaan Titus makon unao di'iti. Uruu kiwiini'o usakadan patominapa-kidan unao puraata taa-ka'o dau'an. Ukau'an marii kizi'i naa ukaminka'utankan unao baokopatan puraata, tawuru'u unao kowaadaniaz kiwiini'o dono utaa'azon ukaminka'uta-kinaa nii ba'oran mishidainao. ⁷Aizii unao, ipai'i naa uaitapan kaiman kida'o aimaakan sha'apata-ka'o dau'u. Tominkaru aipan ati tuukii umishidapan, uaitapa ukakuwaapan kaiman. Na'iki kaina'a aitapa-kinai Tominkaru di'iki'o unao ida'a. Na'iki tuukii unyukunuu dyautan usha'apata'azon dau'ati kaiman kida'o aimaakan. Na'iki tuukii umarainpan waunao. Ukau'an na'apa kizi minziwa na'iki konaukii utaan puraata dyuuda-karu nii mishidainao di'iti.

⁸Aonaa ōdyuudan mani utaan puraata kaiwuru'u ōna'apanuz u'ati. Mazan ōtukapa'azon mishi'o wuru'u ukamarainapanuz, ba'oran mishidainao kawan, konaukia'oraz itaan puraata pakaminka'uta-kinaa nii mishidainao Jerusalem iainauz. ⁹Unao, uaitapa na'apam wanaobanaa Jesus Christ tuukii ukamunanban na'iki

ukamarainapanun, na'iki kaina'a umanawun aimakaan kida u'ida'a aokazi ii, mazan upu'u uwa'akanuz, umashaapa'anan imi'i baara ati, upataka'utinan uaipan idi pakamin-ka'utan waunao, wazaamata-kinaa nii wuru'u umanawunu'oraz taa'a-zoo-ka'o wa'ati.

¹⁰Ukau'an, òkia'azon unao ati puraata taa-ka'o dau'an: kiwiitapa'o wunu di'ii, unao sha'atii kiwiini'o usakadan utaan na'iki uzaamaapan puraata taa-karu ni'o ba'oran mishidainao ati, uruu dono tuukia'o sha'atii ukataanu'uzon. ¹¹Ukau'an aizii, ubaokopata'a naa ipai wuru'u utaanii kidaz puraata, uipaida kizi'i naa wuru'u usakadaniaz usha'a-paapan kiwiitapa'o wunu di'ii. Utukapa-kida kizi mishi konaukii na'iki minziiwa utaan upuraatan usakadinan iki'o atii utokon iti. Utaa kizi puraata upuraatan diri'in kawana'ati kida. ¹²Aizii utaan an aimakaan konaukii na'iki minziiwa, diri'i'o di'iki oo masakauda'u'o di'iki, na'apa'o wuru'u Tominkaru naubaaniaz. Aonaa Tominkaru zaamatan aimakaan pidan ai u'aonaa pu'u manawun u'ida'a.

¹³Kaiwuru'u òkianuz na'apa, aonaa òdyuudan mani utaan dobata puraata, uruu idi ubaiatan naa mani uzamazin ba'orainao kawanyukunun pu'u. Mazan marii kizi patumaaka oo na'apa kida kizi pidan kawanyukunun. ¹⁴Unao ida'a kai kaina'a dobata aimakaan oo puraata. Ukau'an turuu ukamin-

ka'utan ba'oran mishidainao. Aizii na'apainim umawanyukunuitan dono, na'apa'o nii kapam ikamin-ka'utan unao. Ukau'an na'apa kida'o nii ukaminka'uaakan. ¹⁵Na'apa sha'atii tawuru'u usaadinapanuz Tominkaru kaaritan ida'a kaikapa'a: "Pidannao kasaba'uka'o diri'i wanyukunui, aonaa itaapan diri'i manawun wanyukunui. Pidan-nao kasaba'uka'o masakauda'u wanyukunui, aonaa wanyukunui awutan ipai manawun i'ai."f

Titus na'iki uminauda'unao

¹⁶"Kaiman manawun," òkian Tominkaru ati Titus dau'an, usha'apanum kau'an Tominkaru aipan ati tuukii umako'ozon na'iki ukaminka'uta'azon unao na'apa ògaru kawan. ¹⁷Uruu idi wadyuudan nii uruu, mazan aonaa wadyuudan idi'o mani karikaonan wuru'u umako'ozoonuz, mazan tuukia'o udi'itinpan pamako'ozon dau'an koshan unao di'iti. Uruu idi tuukii ukonaukian padyuuda'azoo-ka'o idi.

¹⁸Wadyuudan nii bauda'apa mishida'o daonaiora utuma, ipai mishidainao aitapa uruu kaimana'o utominapa-kidan na'iki ukowaadan Kaimana'o Kuwai. ¹⁹Na'iki uruu mishidainao zaamata mako'o nii watuma Jerusalem iti, wana'akan dono'o naa puraata wuru'u unao taanii kidaz. Kaiman waaipan wana'akapan wuru'u puraataz, wakawa-kida-kiziz pakawan na'iki

f 8:15 Exodus 16:18

patumaaka mishidainao di'iti, Jerusalem iainauz. Marii kizi ikonaukii-kidan Naobanai Tominkaru, na'iki itukapa kizi mishi tuukii wakaminka'uta'azon idyaun. ²⁰Aonaa waba'azootina'azon wana'akan dono wuru'u dobata'oraz puraata unao di'iki. ²¹Wadi'itapa nii kaimanaiman na'apam nii wana'akan wuru'u puraataz. Kaiman waaipan washa'apatan aimakaan Tominkaru awun za'a na'iki pidannaon awun za'a kapam.

²²Kaina'a zii ba'oran wakowaada'azon u'ati. Wadyuudan nii bouda'apa'a naa daonaiora mishida'o Titusnao tuma. Ipai waunao waaitapanii uruu kaimana'o, na'iki dyauta'o pasha'apatan dau'ati kaiman kida'o aimakaan Tominkaru ati. Tuukii unyukunu ma'ozakadinan uabatan idi unao dyuuda'azon puraata ba'oran mishidainao di'iti. ²³Aizii kanom pishaan an Titus dau'an, ukowaada i'ati uruu kaimana'o pidan na'iki omin-kaudin, kowaadapa'o kaimana'o kuwai otuma ipai amazada kawana'ati na'iki unao di'ii'aka. Aizii pa'i ipishaan dono unao wunao dau'ana'a ba'oran daonaioranaouz, ukowaada i'ati mishidainao zaamatanii idyaun mako'o nii Titus tuma. Usha'apanum kau'an ikaudin-kizi kawana'ati ipai pidannaon konaukii-kidan Christ idau'an. ²⁴Ukau'an, utukapa-kida ukamarainpanun wunao ati'idyuuda-kariwainauz. Marii kizi ba'oran mishidainao, ba'oran wiizai iki kidainao abatan mishi'o mishi

wuru'u unao kamarainapanun na'apa wakowaadan kawan i'ati.

*Puraata zaamata-kao
mishidainao ati'o Jerusalem ii*

9 ¹Aizii puraata zaamaapa-kao dau'an Jerusalem ia'o mishidainao kaminka'uta-kinan ni'oraz, aonaa kanom ni'i naa o'saadan u'ati udau'an. ²Usha'apanum kau'an o'aitapa unao tuukii da'i ukamunanu'uzon, utaa'azon ida'an puraata. Uruu ida'ana'o da'i tuukia'o o'atadinpauzon unao dau'an, karikaonan okowaadapan mishidainao ati, wuru'u Macedonia ainaouz, unao taa'azon dau'an puraata. Okowaada i'ati unao Achaia iainao mishidainao, usakada'a naa pa'an uzaamaapan puraata kiwiini'o wunu di'ia'a naa. Iabatan idi unao zaamaapan naa puraata udyuudan nii, sariapa ina'apatan panyukunu kapam puraata taakao dau'an. ³Mazan upu'a'o nii o'dyuudan Titusnao wamin-mishidannaouz unao di'iti. Panaadon aonaa zii uturuudin an uzaamaapan puraata, okowaadapan pu'a'a naa udau'an ba'orainao ati umanawunu'o ida'an, okowaadan kaina'a'a naa pa'an uzaamatanii puraata kida kiwiini'o wunu di'ii. Ukau'an mishi kizi'i naa uipaian usaabaan wuru'u puraata kidaz na'ii, na'apa okowaadan kawan ba'oran mishidainao ati. ⁴Tuukia'o nii o'ba'azoipan, unao na'apa kapam powa'a'o nii zii uba'azoinpan, mishidainao Macedonia ikiinao kaawan an otuma unao di'iti, aonaan dono zii uipaian

2Cor

uzaamatan puraata ukowaadaniaz utaa'azon mishidainao Jerusalem iainao ati. ⁵Uruu idi'o wuru'u õdyuuda'azoonuz wamin-mishidannao kiwiitan wa'ua'ati, ãsaabaa an kizi'i naa ipai puraata wuru'u unao taanii kidaz naa. Uruu ida'an kizi ba'oran mishidainao tukapan mishi'o wuru'u minziiwa utaan puraata, aonaa upishauta-kaao idi'o mani karikaonan.

⁶Unyukunuitapa kizi pa'i di'oraz parada-karu'u: Pidan paowa'o masakauda'u uudai, masakauda'u'o nii kapam upaoriba aka. Mazan pidan paowa'o diri'i uudai, diri'i'o nii kapam upaoriba aka. ⁷Ukau'an ipai unao, uaitapa kizi na'iki udi'itinapa kizi uaipan ati kida na'apam nii utaan puraata, aonaa kizi utaanuzu umarainan bii an oo udyuuda-kaao idi mani karikaonan. Usha'apanum kau'an Tominkaru marainapa pidan wuru'u konaukia'oraz utaaazon aimakaan. ⁸Na'iki Tominkaru turuu utaan dobata aimakaan u'ati. Uruu idi karikaonanu'o nii aimakaan kaina'an u'ida'a, atii kaina'a'o nii zii uwa'akun kida utaan nii na'iki uka'idiwauta-kinaa nii ba'oran mishidainao, wuru'u aona'oraz aimakaan nii ã'ida'a. ⁹Na'apa usaa-dinpan pidan kataanu'o dau'an Tominkaru kaaritan ida'a:

“Karikaonanu'o nii utaan
aimakaan dobata
pataka'utinainao ati,
na'iki karikaonanu'o
nii ukaimanan
na'iki ukamunanun
nyukunuitapa-kaao.”

¹⁰Aizii Tominkaru taa'oraz paoribai uuda pidan paopauzo ati na'iki wanyukunui kida ipai pidannao ati. Na'apa'o nii kapam utaan aimakaan unao ati, na'iki powa'a'o nii zii utaan dobata aimakaan kida unao ati. Na'apa kizi kapam unao dobata kizi ukaminka'utan pidannao, na'iki powa'a'o nii Tominkaru tuubarudan wuru'u kaimana'oraz aimakaan usha'apaapan. ¹¹Karikaonanu'o nii Tominkaru taan diri'i aimakaan oo wanyukunui unao ati, karikaonan kizi kapam ukamunanun utaan ida'an aimakaan, wunao ati'o aona'oraz kanom ã'ida'a. Aizii wakaawa-kidan dono wuru'u utaanii kidaz puraata, iriba'o nii pidannao konaukii-kidan Tominkaru udau'an.

¹²Aizii wuru'u usha'apatanuz aimakaan kaikapa'a, wuru'u udyuudanuz puraata, dya'utam aimakaan sha'apan: ukaminka'utan Tominkaru pidannao, na'iki tuukia'o nii manawun Tominkaru konaukii-kida-kaao. ¹³Usha'apatan ida'an aimakaan kaikapa'a, utukapa-kida mishi'o ukamarainpanun na'iki mishi'i uizo'atin Kaimana'o Kuwai Christ daua'oraz. Uruu dikin ii tuukia'o nii mishidainao konaukii-kidan Tominkaru unao dau'an. ¹⁴Uruu idi konaukia'o nii ãtoriinpan Tominkaru ati unao dau'an, ukaminka'utan idi dobata ãdyaun, Tominkaru kamunanun idi unao ati, utaan idi kamunanuaba-karu unyukunuu iti. ¹⁵Na'iki marii kizi wakonaukii-kidan Tominkaru tuukii, usha'apatan idi umanawunu'o

aimaakan wa'ati. Aonaa waaitapan na'apam naa wakian umanawunun dau'an.

Paul pa'an Tominkaru zaamatanii kakuwaapatina'o nii

10 ¹Ōgaru Paul, tuukii ōparada'azon unao ati kaimana'o ida'an, na'apa Christ paradauzon kawan. Aonaa ōto'oran bii a'o mani ōparada'azon unao ati. Mishi kaina'a pabi'i kida unao kian ōdau'an, "Aonaa mishi'o mani wuru'u uparadan ma'ozakanuz, soo pamunapon idi'o karikaonan uma'ozakatinpan. Mazan ukaawan an da'ati'i, aonaa uka'iitauan paparadan na'apa wakanaapu ati," ĩkian.

²Aizii ōkia'azon unao ati ma'ozaka'o ida'an, upana'ada'a naa wuru'u udi'itinapanuz dikauda kida'o dau'u, aonaa kizi ōparadan unao ati ma'ozaka'o ida'an ōkaawan dono u'idi'iti. Mazan na'apa'o ōdi'itinpan ōparada'azon dau'an ma'ozaka'o ida'an wunao ati'i dakotainaouz wamashaapan na'iki washa'apatinan mamishida-kainao kawan. ³Na'apa mishi waunao mashaapan da'a'a imi'i baara'a ipai ba'oran pidannao kawan, mazan aonaa wamizaa-taakapan kadakotin-kidainaouz waunao tuma, mamishida-kainao mizaataakapan kawan. ⁴Wuru'u mizaataaka-kinai wakaiwaapanii kidaz aonaa pidannao imi'i baara sannaoui kaiwauzonii kawanu'o mani, mazan umanawunu'o mizaataaka-kinai Tominkaru di'iki'o. Uruu ida'an turuu wamainaabata-kidan Tominkaru taruba ma'ozakatinapa-

kizi. Na'iki uruu ida'an turuu wamashaatan pana'iti'o kadakotinkaru Tominkaru paradan ai, ⁵na'iki turuu wamainaabatan u'ida'an wuru'u pidannao atadinapa-kinaa kidaz, ĩawautapa-kinaa kidaz pidannao ĩaitapa'azon Tominkaru dau'ana'o kuwai. Na'iki uruu ida'an turuu kapam watanawatan pidannao nyukunuu kashadamikinao, ĩizo'ati kizi Christ paradan. ⁶Aizii unao tukapa-kidan dauna'an mishi'o uizo'atin na'iki uda'ana'azon Christ, uruu dauna'an wakakinaowan nii ma'ozaka'o ida'an wunaou'u aona'oraz ĩizo'ati'lizon Christ kakinaori.

⁷Unao tuukii umishida'akauzon sha'apa'oram pidan paradan, aonaa udi'itapan kiwiin wuru'u ĩparadan kidaz. Unao bii'i kaina'a pidannao, ĩkian ĩnao mishi'o pa'an Christ poitoru manawun. Marii ĩdi'itapan wuru'u pamishidapanuz, ĩtukapa kizi, na'iki ĩaitapa kizi waunao mishi'o kapam Christ poitoru, na'apa ĩnao kawan. ⁸Dobata mishi ōatadinpan Tominkaru taan dau'an umanawunu'o kaudin-kizai ō'ati, mazan aonaa ōkiba'azoo-kidan ōatadinpan. Usha'apanum kau'an utaan ō'atizu ōkaminka'uta-kinaa ni'o unao, umishidapa kizi powa'a zii, aonaa ōwaota-kida-kinaa ni'o mani unao umishidapan ai Christ.

⁹Mazan aonaa ōtarii-kida'azon mani unao kaiwuru'u ōsaadanuz ōparadan kaikapa'a. ¹⁰Kaina'a pabi'i kida unao, ukian ōdau'an, "Tuukii uma'ozakatinpan pakaaritan ida'an, mazan ukaawa'akan dono wabii ati, aona'o nii uka'ii-

2Cor

tauan paparadan wa'ati ma'ozaka'o ida'an." ¹¹Mazan òaiapa wuru'u pidan na'apa'oraz uparadan aita-pan ipai wuru'u wasaadani kidaz waparadan wakaaritan ida'a, na'apainim wakaawan dono unao di'iti mishi'o nii washa'apatinan na'apa wakian kawan wakaaritan ida'a.

¹²Waunao aonaa wapatumaakadina'azon wakaudin-kizi ida'an wunao tuma'a dakotinpainauz umanawunu'o Christ poitorunao nii ipai ba'orainao ai. Mazan wuru'u ìdakotinapanuz umanawunu'o Christ poitoru nii, pa'ida'a'o karikaonan, uruu idi ìabatinkan umanawun nii. Mishi'oraiman maaitapin-ka'o pidannao wuru'u na'apa'oraz ìdi'itinpan.

¹³Waunao, aonaa turuu wa'atadinpan na'apa. Aonaa wa'ida'a'o mani wuru'u wakaudinanz, mazan wamakon soo wadyuuda-kizinao di'iti kida'o pa'an. Usha'apanum kau'an wakaudinanz ipai unao wiizi ida'an Tominkaru aitanii kawana'ati'o. ¹⁴Uruu idi aona'o nii wamakon unao wiizi dawun iti, aonaa wa'atadinpa'azon. Aonaan an mani waikodinauzon unao atii uwiizi iti kotua'a naa, turuu mani wadakota-ka'o atadinpainao nii. Mazan waunao sha'atii kiwiini'o wakaawa-kidauzon unao di'iti, Kaimana'o Kuwai Christ dau'oraz.

¹⁵Na'iki aonaa wa'atadinpauzon ba'orainao sakadanii kaudin-kizai kida ida'an. Mazan waaitapa na'iki wamishida unao mishidan nii powa'a zii wuru'u Christ dau'oraz kuwai. Una'apan an udarudina'o nii

wuru'u wakaudin-kizi. ¹⁶Ukau'an turua'o ni'i naa wamakon uwiizi dawun itinapu kida'o wiizai di'ii'aka wana'akan Kaimana'o Kuwai, marii kizi na'ii'akainao pidannao abatanuz. Mazan aonaa pidannao kakuwaapatin kizi di'ii'aka'o nii mani wuru'u wakakuwaapatinanz. Usha'apanum kau'an aonaa wa'atadapa'azon wakaudinanz ba'oran pidan kaudin-kizi ii aka.

¹⁷Na'apa usaadinpan kawan Tominkaru paradan ida'a: "Na'ia'oram pidan atadinpa'azo'o pakaudin-kizi dau'an, marii pa'an u'atadinpan Naobanai Tominkaru sha'apatinii kida dau'an." ¹⁸Pidan pa'ida'a'o karikaonan udakotinpan umanawunu'o nii, madiwautapaka'o wuru'u, aonaa turuu ukuwaa mishida-ka'o. Mazan pidan wuru'u Tominkaru tukapa-kidaniaz umanawunu'o nii, turuu pa'an ukuwaa mishida-ka'o.

*Dakotinpainao apostlenao nii,
mazan pana'a'o ìkuwaa
Jesus dau'u*

11 ¹Ukashaapa shoman òparadan u'ati òdau'an kapam, na'apa ukashaapan kawan ba'oran pidannao paradan padau'an. Uabatan pu'u òparadan maaitapin-ka'o kawan karikaonan, mazan upu'u òaipan uabatan òkuwaa, aonaa uzon-kida'ana'a ògaru. ²Tuukii òmarainan unao, na'apa Tominkaru marainan kawan unao. Usha'apanum kau'an aonaa òaipan upataka'uinan, kaimana'o wuru'u òtaa'azoonuz unao Christ ati. Na'apa

darui awunuutapan kawan paudani mawuusa, uaipan idi pataan oroo pakawan kaiman wuru ati'i ominmazidan ni'oraz. ³Mazan tuukii òdopian unao dau'an, òzauda-kidan umariida-kaon nii, na'apa Satan kowazaz-tinpauzoz, mariidan kawan Eve kotua'a naa. Òzauda-kidan upozawata-kida-kaon nii na'apa, na'iki unyukunuu tanawata-kaon kaimana'oraz umishidapan ai, na'iki uizo'atin ai Jesus dau'a kuwai. ⁴Usha'apanum kau'an unao, aonaa ukashanaukii-kidan pidannao kuwaa, pana'a'oraz naa ìkowaadapan Jesus dau'u, aonaa wakowaadapan kawanu'o mani. Na'iki sariapa uaipan uzaamata'akan doronai pana'a'o wakowaadapaniaz Kaimana'o Doronaa ai. Na'iki sariapa umishida'akan ìkuwaa kida ìdakotaniaz kaimana'o kuwai nii, mazan pana'a'o karikaonan wuru'u ìkuwaa kidaz, wuru aia'a wakowaadapanii kidaz Kaimana'o Kuwai, Jesus dau'a'oraz. ⁵Mazan aonaa ò'itiiman umanawunu'o mani ò'ai wunaou'u dakotinpainaouz umanawunu'o apostlenao nii. ⁶Ògaru, aonaa mishi òaitapan òparadan umanawunu'o na'iki konaunama'o ida'an, mazan òaitapa kaimanaiman wuru'u kuwai òkowaadapaniaz. Unao na'apa uaitapani'i naa kapam wuru'u kuwaiz, usha'apanum kau'an wakowaadapani'i naa unao atiz powa'an kida.

⁷Aonaa òpishautan òwinipinaa unao ai òkowaadapan dono Kaimana'o Kuwai. Uruu ida'an mishi aonaa òtaapinpan umanawunu'o nii,

òaipan idi pa'an unao tukapa-kaon umanawunuinao nii. Oia'o sha'a wuru'u òsha'apatinanuz na'apa? ⁸Panaadon òdakota-kaon nii òkazaa-pan puraata ba'oran wiizai iki'o mishidainao ai, òmakaudinkan pu'u ì'ati. Mishi òzaamata ìdyuudanii puraata ò'ati, usha'apanum kau'an òkaudina'azon idi unao ati mawinipinaa-daun. ⁹Na'iki òna'iankan dono unao di'ii, òpuraatan awutauzon, aonaa kanom ida'an òtorian òaiapanii kida. Mazan upu'u aonaa òpishautan puraata u'ai, mazan wamin-mishidannao Macedonia ikiinao pa'an kaawa-kidauzo puraata ò'ati. Aonaa òmizidinkidan unao òpishautan ida'an mani puraata unao ai, na'iki aona'o nii òpishaan puraata unao ai. ¹⁰Christ mishi'oraz uparadan, kaina'a udorona mashaapan ò'ida'a ònyukunuu ii. Ukau'an mishi'o kaiwuru'u òparadanuz. Aizii wuru'u ò'atadinapanuz òparadan ida'an kaikapa'a, aona'o nii òzaamatan puraata u'ai òkianuz, aonaa turuu pidannao mashaapainao Achaia ii aka mashaatan kaiwuru'u òparadanuz na'apa. ¹¹Panaadon uzauda-kidan òna'apainpan òmamarainapakan idi'o unao. Aonaa, Tominkaru aitapa òmarainapa unao tuukii.

¹²Mazan upu'u aona'o nii òzaamatan puraata unao ai. Usha'apanum kau'an aonaa òaipan pidannao dakotinpainaouz apostlenao nii atadinpan pakian ida'an, "Na'apa wakaudinanao ìnao kaudinan kawan." ¹³Mazan ìnao, aonaa Christ dyuudaniinao mani ìkakuwaatinan.

Soo ĩmariidapan karikaonan pidan-nao. ĩmainaabainpan, ĩtukapa-ka-o Christ apostlenna-o kawan, mazan aonaa mishi'o mani. ¹⁴Na'apa'o manawun ĩnao Satan kawan. Na'apa sha'atii Satan mainaabainpauzon, upana'adinan na'apa Kanada'o angel, Tominkaru di'iki'o kawan. ¹⁵Ukau'an na'apa'o kapam wuru'u upoitorunao mainaabainapanuz, mishi'o kawanu'o ĩdyuuda-ka-o kaminka'uta'o nii pidanna-o mashaapan Tominkaru aipan kawana'ati, mazan aonaa mishi'o mani wuru'u. Mazan diina'iti'i, ĩpataka'uta-ka-o nii pana'apainpan dikin ii.

***Paul pataka'uta-ka-o
pakakuwaatinan dikin
ii Christ dau'u***

¹⁶Ōkia'azon koshan u'ati, aonaa ōaipan utaaapan ōgaru maaitapinka'o kawan. Mazan utaaapan dono ōgaru na'apa, upu'u ōaipan uabatan ōparadan, na'apa uabatapauzon kawan maaitapinka'o pidanna-o paradan ĩatadinpan dono. Aizii ōatadinpa'azon kapam masakauda'u ōdau'an. ¹⁷Wuru'u ō'atadinpa'azoonuz ōsha'apaapanii kida dau'an, aonaa Naobanai Jesus paradauzon kawanu'o mani, soo pidan maaitapinka'o pa'an paradauzoz na'apa. ¹⁸Mishi kaina'a iriba pidanna-o atadinpan, soo pasha'apatanii kida dau'an karikaonan. Ōgaru na'apa, ōatadinpan nii kapam ōsha'apaapanii kida ida'an. ¹⁹Aitapa'o mani mishi unao, uruu idi konaukii uabatapan maaitapin-kainao kuwaa kida. ²⁰Aonaa ukashanauan ĩnao,

ĩtaapan pu'u unao na'apa poitorui kawan, ĩzaamaapan pu'u puraata unao ai pakaudinan winipinaa nii unao bii an, ĩdyuudautan pu'u usha'apatan soo paaiapanii kida karikaonan, ĩtaapinpan pu'u umanawun kidainao nii unao ai. Turuu mani ĩta'ikan unao uawun baara iti, aonaa na'apam ukian ĩ'ati. ²¹Ōgaru tuukii ōkiba'azon, usha'apanum kau'an aonaa mishi ōka'iitan ōtaapan unao na'apa ĩtaapan kawan unao.

Aizii ōparadan nii ōdau'an, maaitapin-ka'o paradauzon kawan. Aizii wuru'u apostle-tinpainaouz, ĩdakotinpan umanawunu'o nii. Ōgaru na'apa, ōmanawun-tinpan nii kapam ĩnao kawan. ²²Īkian ĩnao Hebrewnao, ōgaru na'apa Hebrew kapam. Īkian ĩnao Israelitena-o, ōgaru na'apa Israel san kapam. Īkian ĩnao Abraham dani-daunnao, ōgaru na'apa Abraham dani-daun kapam. ²³Īkian ĩnao Christ poitorunao, ōgaru na'apa mazan powa'a'o zii ĩnao ai.

Mishi ōparadan kaikapa'a madoronaa-ziiwa paradan kawan. Mazan mishi'o kaiwuru'u ōkianuz, ōgaru powa'a'o zii ōkaudinan dadara Christ ati; mapuda da'i ōkabootauzo-ka-o taraa-kizai iti ĩnao ai, uruu dikin ii. Ba'oran dono ōba'izii-ka-o da'i tuukii kida'o ida'an ĩ'ai. Na'iki iriba ōbaiaapan kichana'iki-kia'o ōkaudin-kizi ii aka, maonapa kida ōmawakauzon. ²⁴Iriba'a naa ōbaiaapan ba'izi, baka'iau Jewnao ba'izian ōgaru, ³⁹ba'izi ōbaiaapan baukapa'o ĩba'i-

zian dono õgaru. ²⁵Idikinau Rome ikiinao ba'izii-kidan õgaru atamun idi. Baukapaiman pidannao zowian padamata õgaru, ĩboowautapan ida'an õgaru kuba kida idi. Idikinau õnaraan paran baoko ii, kanawa zowiitanan na'iki sariapa ushazodan. Baukapaiman kanawa shaazodan, uruu dono õna'ian paran baoko'o bauda'apa maruta'o na'iki bauda'apa kamoo.

²⁶Ipai õkakuwaatin-kizi kawana'ati, õbaiatan kichana'iki-kia'o: õbaiaapa kichana'iki-kia'o wunu tuubarun; na'iki õdobata kichana'iki-kia'o pidannao koidimikinao bii an kida; na'iki õbaiaapa kichana'iki-kii õmin-Jewnao to'oran na'iki Gentilenaon na'apa kapam. Ódobatan kichana'iki-kia'o bii an donoii ii aka; na'iki õdobatan kichana'iki-kia'o mapidantaka'o amazada ii aka; na'iki kichana'iki-kia'o paran baoko an. Ba'oran dono õkaawan pidannao di'iti, mazanu'oraz idakotinpan mishidainao nii Christ, mazan kichana'iki-kii ĩto'oran õ'ati. ²⁷Panaadon dadara õkaudinan aonaa õda'awuuzon, õikoda-kinaa nii aimaakan õ'ati. Ba'oran dono õbaiaapa õzamazin, õbaiaapa õmaradakon, aonaa da'i kanom õnikan. Ba'oran dono õbaiaapa wadidi'o, aonaa õkamichan midi kida'o nii. ²⁸Õbaiatan pu'u na'apa kida'o, kaina'a zii kaziwa õdi'itinpan ipai mishidainao Christ dau'an, wuru'u õtominapa-kidaniinaouz pawiizi kawana'ati kida.

²⁹Aizii na'apainim õikodan dono mishida'o pidan, aona'o zii unyukunu ma'ozakan mishidapa-karu dau'ati, kasha'ora utaapan õnyukunu. Aizii õtukapan dono oia'o sha'apata-kida-kaon mishida'o pidan ati, tuukia'o nii õto'oran wuru ati'i sha'apata-kida'oraz oia'o.

³⁰Aizii õatadinpa'azon an, õatadinpan nii aimaakan kida dau'an tukapa-kida'oraz õkakataimanan. ³¹Tominkaru, wanaobanaa Jesus Daruz, uaitapa na'iki utukapa aonaa õmariidinan mani kaiwuru'u, uruu karikaonanu'o nii unaubaa-kaon. ³²Baukapaiman õna'ian dono Damascus ii, kaina'a King Arestas muudanii pidan udaru'o naobanai kazowautapa'o nii amazada na'ii. Uruu aipan pazaamata-kidan õgaru. Uruu idi uduyudan pidannao zaudapan, ĩawunuutapa kizi õkoditan wiizai korarannaa paniinomizinaa an. ³³Mazan mishidainao kidoapa-kida õgaru ĩ'ai, ĩpaidan õgaru udaru'o dazowan zo'iti, na'iki ĩtoka-kidan naa õgaru, donoii awautapa-kinao kuduan shaawata'o atii imi'i baara iti. Uruu na'apa kowas õkidoopan.^g

Paul kowaadan patukapanii daua'o

12 ¹Aizii koshan õatadinpa'azon aimaakan kida sha'apan dau'an õ'ati. Õaitapan pu'u aona'o nii na'apa kida'o kaminka'utan unao, mazan upu'a'o nii õkowaadan umanawunu'o aimaakan dau'u, Tominkaru

aida-kidauzonii na'iki utukapa-kidauzonii. ²Ōaitapa da'i bauda'apa pidan mishidapa'o Christ, kaina'a'o da'i aimaakan sha'apan u'ati. Aizii 14 wunu dobatan naa, una'akan-kauzo-ka'o dauna'an aokazi iti Tominkaru di'ii. (Pananaa zo'a'o mani una'akanaka-ka'o, oo padoronaa ia'o mani, aonaa ōaitapan, soo Tominkaru aitapa.) ³⁻⁴Ōkian nii koshan, mishi'o una'akankauzo-ka'o umanawunu'o Tominkaru wiizi di'ii, pananaa zo'a'o oo padoronaa ia'o mani, soo Tominkaru aitapa. Na'ii uabatan Tominkaru kowaa-dan umanawun kida'o aimaakan aona'o uka'iita-ka'o ukainaabata-ka'o parada-karu ida'an, na'iki aona'o turuu ukowaada-ka'o ba'oran pidannao ati. ⁵Na'apa'o pidan dau'an, turuu pa'an ōatadinpan. Mazan ōdau'an aona'o nii ōatadinpan, soo aimaakan kida dau'an tukapa-kida'oraz ōkakataimanan. ⁶Mazan ōatadinpan an aimaakan kida sha'apan dau'an ō'ati, aonaa turuu ōdakota-ka'o maaitapin-ka'o nii, usha'apanum kau'an mishi'o aimaakan kida wuru'u ōkowaadaniaz. Mazan aona'o nii ōatadinpan na'apa kida'o dau'an, usha'apanum kau'an aonaa ōaipan ōtaapa-ka'o oo ōtukapa-ka'o umana-wunu'o pidan nii. Mazan ōaipan pa'an udi'itapan ōgaru uaipan ati, utukapan ida'an ōkaduz, na'iki uabatan ida'an ōkuwaa kida.

⁷Mazan aonaa ōaiapa-ka'o ōatadinpan wuru dau'ana'a umanawun kida'oraz Tominkaru tukapa-kidan na'iki uabata-kida-

nii kidaz ō'ati, uruu idi kaziwa'o kaboota-ka'o ōnanaa ida'a. Ikodan-nii Satan dyuudanii kawanu'o papoitoru antamikitan ōgaru. ⁸Idikinaw ōtoriiinpan Naobanai Jesus ati, ōpishaanuzu tuukia'o ida'an uso'ota kizi wuru'u kaziwa'o-raz ōbaiatan. ⁹Mazan ukian ō'ati, "Aonaa. Turua'o nii ōkaminka'utan pugaru ōkamunanun ida'an pu'ati, uruu pa'an wuru'u tuukia'o ni'o-raz puaipan. Usha'apanum kau'an pukakataimanan idi, tuukia'o nii pa'an ōkaminka'utan pugaru, ōtaan nii ōma'ozakan pu'ati." Ukau'an kaiman ō'ati wuru'u ōkakataimananuz, powa'a'o nii zii ōatadinpan u'ida'an, Christ taa kizi powa'a zii pama'ozakan ō'ati. ¹⁰Ukau'an aonaa usha'apan ō'ati wuru'u ōkakataimananuz, na'iki ōdakowaapa-kaoz, na'iki ōbaiatanuz dadara kida'o aimaakan ōkaudin-kizi ii aka, na'iki ōbaiatanuz kichana'iki-kii kida'o to'ora-karu, na'iki wuru'u ōbaiatanuz kaziwa'o na'iki kasha'ora'o ōkaudin dikin ii Christ ati. Ōgaru aonaa mishi ōma'ozakan, mazan kakataimana'o karikaonan, mazan una'apan idi Christ taan pama'ozakan powa'a zii ō'ati.

***Tuukii Paul nyukunuitapan
mishidainao Corinth iainouz***

¹¹Aizii ōba'azootina'aka'a naa ōkadakotinan ida'an ōdau'an madoronaa-ziiwa kawan. Mazan unao aipan ati'o wuru'u ōkadakotinanuz madoronaa-ziiwa kawan. Aonaa utiwaan zoobaba ukamin-ka'utan ōgaru, ukowaadan ida'an

pidannao ati, õgaru mishi'o apostle. Aonaa umanawunu'o mani õ'ai pidannao wuru'u uatadapaniinaouz, dakotinpainauz umanawunu'o apostlenao nii. Aonaa mani Christ kaminka'utan õgaru, turuu mani mishi õdakota-kaø madiwautapaka'o nii. ¹²Uaitapan pu'u na'iki utukapan pu'u padamata õsha'apatan umanawun kida'o aimaakan sha'apatauzo-kariwaiz soo Tominkaru ma'ozakan ida'an. Ipaì wuru'u õsha'apataniì kidaz tukapa-kida mishi'o Christ apostlen õgaru. ¹³Pana'a mooko õtaapan unao ba'oran mishidainao ai, wuru'u ba'oran wiizai iainao kidaz? Panaadon uzauda-kidan pana'a utaapa-kaø õmazaamatakan idi puraata u'ai. Õkasha'orada sha'a unyukunuu na'apa'o ida'an? Una'apan an, umarina'ata shoman wuru'u õsha'apatanuz aimaakan na'apa u'ati.

¹⁴Aizii turua'a naa õmakon unao di'iti. Uruu idikinautan ni'i naa õmorowautapan uwiizi iti. Mazan aonaa õmizidin-kida'azon unao, usha'apanum kau'an aonaa upuraatan na'iki usha'apauz mani wuru'u õaipaniã, soo õaipan pa'an ukonaukii-kidan õgaru na'ii. Aonaa koraiziannao mani ikoda'o aimaakan padarunao ati, soo daruinoo pa'an ikoda'o aimaakan paudainao ati. ¹⁵Ukau'an õgaru, na'apa konaukia'o nii õtaan ipai unao ati aimaakan kaina'a'o õ'ida'a. Na'iki konaukia'o nii õtaainan õkamin-ka'utan ida'an unao, utaaìn kizi Tominkaru ati kaimanaiman. Aizii wuru'u õmarainapanuz unao tuu-

kii. Aizii unao mani, masakauda'u'o nii karikaonan umarainpan õgaru?

¹⁶Aizii unao, uaitapa mishi'o aonaa õzaamatan puraata u'ai õkaudinã winipinaa nii. Mazan pabi'i kida unao, ukian "Uzaamapanii wapuraatan, mazan uaitapa na'apam pamariidan waunao." ¹⁷Aonaa na'apainim zii õkoidapan aimaakan u'ai, oo õkazatan mani puraata uduyudaniã mishidainao ida'an õduyudaniinaouz u'idi'iti. ¹⁸Õduyuda sha'atii Titus unao di'iti ba'oran mishidainao tuma. Titus kaiwauzonii sha'a upuraatan uduyudaniã u'ida'an? Aonaa, mishii? Mazan unao uaitapanii Titus na'iki õgaru, na'apa kida'o wanyukunuu, kaiman wadi'itinpan unao dau'an, na'iki tuukia'o washa'apata'azon kaiman aimaakan unao ati.

¹⁹Panaadon uzauda-kidan wuru'u wasaadã waparadã kaikapa'a wakazannaatin-kinã ni'o karikaonan dakoopainao ai waunao. Mazan aonaa na'apa'o mani wuru'u. Tominkaru abata mishi'o wuru'u waparadã kidaz unao ati, na'iki Christ aipan kawana'ati'o wuru'u waparadã unao ati kaikapa'a. Ukau'an õkia'azon unao õmarainapaniinao ati, wuru'u washa'apaapanuz ipai aimaakan kaikapa'a, waaipan pa'an wakaminka'utan na'iki wama'ozakadã unyukunuu. ²⁰Mazan tuukii õdi'itinpan, õzauda-kidan õkaawan dono unao di'iti, aona'o nii õnyukunuu kaimanan, aonaan an umashaapan kaiman õparadã kawana'ati. Unao na'apa,

panaadon aona'o nii unyukunuu kaimanan, aona'o nii unaudapan na'apam òkian usha'apainpan dau'an. Òzauda-kidan òikodan nii unao, ukashadaakapan nii u'atiaaka, ukishauziaakapan nii, kichana'iki-kia'o nii uto'oradinan, ba'orainao aipan nii aimaakan soo pa'ati karikaonan, udakowaa-kapan nii dikauda kida'o ida'an, ukadakotin-kidan nii uiribannao madiwautapaka, udakotinpan nii umanawunu'o nii, na'iki uto'ora-taakapan nii. ²¹Tuukii òdopian ònyukunuu ii, òzauda-kidan òkaawan dono unao di'iti, tuukia'o nii òba'azootinan Tominkaru ati unao dikin ii. Na'iki tuukia'o nii ònyukunuu kasha'oran, òzaadan nii òikodan dono pakawan zii mishidainao sha'apaapan oia'o, wuru'u pasha'apaapauzonii kidaz kiwiin. Na'iki aonaan an zii ìtanawatinan pasha'apaapan ai kakiba'azonnaa kida'o aimaakan, wuru'u daonai-oranao da'awupanuz zunnao tuma pamamazidakan pu'u ìtuma, na'iki ìmashaapan an pakawan madoro-naa-daun.

Baukapan naa Paul kakinaowan mishidainao

13 ¹Aizii di'i òmakon, òmorowautapan koshan unao di'iti, uruu idikinautan ni'i naa. Ipai'o nii aimaakan sha'apata-ka'o na'apa Tominkaru paradan kawana'ati: Na'ia'oram pidan dakota-kariwai usha'apaapan dikauda'o aimaakan, marii kiwiin uunamunaa abata-ka'o zii dya'utam

oo idikinauda'u'o pidannao dako iki, wuru'u tukapainaoz usha'apatan dikauda'o aimaakan. ²Òkakinaoni'i naa sha'atii unao, na'iki òkowaada sha'atii ipai unao ati na'iki wunao ati'i sha'apaapainaoz oia'o, itamautan ida'a'oraz òmorowautapankan unao di'ii. Aizii òmunapon pu'u òna'apa'azon koshan powa'a zii. Aizii di'oraz òmorowautapa'an naa ida'a òpataka'utan nii unao bii'i na'ia'oram pidannao, aona'o ìmuudan pasha'apaapan oia'o. ³Mishi, unao tuukii uaitapa'azon, mishi'o mani mooko wuru'u Christ kaudinanuz ò'ida'an. Mazan òpataka'utan dono unao u'oiipan dikin ii, uruu ida'ana'o nii utukapan aonaa kakataimana'o mani Christ, mazan ma'ozaka'o nii ukaudinan unao bii an. ⁴Mishi kakataimana'o kawan utaapinpan utauka-ka'o dono cross di'iti, mazan kai kakupa uruu, Tominkaru kadishita-kidan idi uruu powaa iti pama'ozakan ida'an. Na'apa'o kau'an wuru'u ògaruz, kakataimana'o Christ kawan. Mazan kakupa ògaru Christ tuma, Tominkaru taan idi pama'ozakan ò'ati. Ukau'an ma'ozaka'o nii Tominkaru kakinaowan unao ògaru ida'an.

⁵Ukau'an udi'itapa wuru'u umishidapanuz, uaitapa kizi mishi'o wuru'u umishidapanuz Christ. Uawunuutin kaimanaiman na'iki uaitapan nii mishi kaina'a Jesus Christ mashaapanuz u'ida'a. Soo mishi pidan mamishida-ka'o, aonaa Christ nii u'ida'a. ⁶Aizii udi'itapan dono waunao kaimanaiman, utukapan nii na'iki uaitapan nii kapam

mishi'o wamishidan Christ, na'iki mishi'o uapostlen waunao.

⁷Mazan aizii watoriinpan nii Tominkaru ati ukaminka'uta kizi unao, aonaa kizi usha'apatan dikauda'o aimakaan. Aonaa watoriinpan waaipan idi mani pidannao tukapan òkakinaowan unao ma'ozaka'o ida'an òkiauzon kawan u'ati. Mazan watoriinpan nii Tominkaru ati, unao sha'apata kizi pa'an kaiman kida'o aimakaan. Waaitapan pu'u kaina'a'o wunaou'u dakoopainouz waunao, ìdakotan nii wamaturuukan aonaan an wapataka'utan unao. ⁸Aizii umishidan an mishi'o kuwai Tominkaru di'iki'oraz, aona'o nii òpataka'utan unao uruu dikin ii. Soo òkaminka'utan nii pa'an unao uaitapa kizi wuru'u mishi'oraz kuwai Tominkaru di'iki'oraz. ⁹Kaimana'o nii wa'ati uma'ozakadan an umishidapan powa'a zii, aona'o nii usha'apan pidannao dakotan an waunao maturuu-kainao nii. Na'apa kida'o dau'ana'o pa'an watoriinpan Tominkaru ati, tuukii waaipan unao sakitapadan umashaapan Tominkaru ati. ¹⁰Uruu idi òsaadan di'oraz kaarita unao ati òkaawan ua'ii, aonaa kizi òkakinaowan unao ma'ozaka'o ida'an òkaawan dono u'idi'iti. Naobanai Jesus aipan ati'o mishi wuru'u wakaudinanz, uruu idi'o

waaipan wama'ozakadan unao, umishida kizi uruu powa'a zii, aonaa waaipan mani wawaotakidan unao umishidapan ai, uruu kaiwuru'u wana'apanuz.

***Baukapan naa Paul
kowaadinan mishidainao ati***

¹¹Aizii òkowaadinan naa unao ati. Ukau'an òmin-mishidannao, mishi'i naa pa'i umashaapa konaukii, na'iki utiwaa'a naa usaabaan umashaapan Tominkaru tuma na'iki umin-mishidannao tuma. Usha'apata aimakaan òkakinaori kawana'ati, ubauda'apata'a naa unyukunuu kida aimakaan dau'an, umashaapa kaiman konaukii umin-mishidannao tuma. Una'apan an, Tominkaru taa'oraz marainpaakinai na'iki kaimanaaka-kinai, kaminka'utan nii unao.

¹²Konaukii unaubaa umin-mishidannao ubaokopatinan dono.^h

Ipai mishidainao da'ainaou'u dyuuda-kidan kapam paparadan unao di'iti.

¹³Marii Naobanai Jesus Christ kamunanun tuukii ipai unao ati, na'iki marii karikaonan Tominkaru marainpan unao, na'iki marii Kaimana'o Doronaa mashaapa'oraz unao ida'a, taan umashaapa-kinaa nii konaukii umin-mishidannao tuma.

2Cor

h 13:12 Paul dono'o mishidainao baokopatinan dono, ìtukapa-kidan panaubaan oo pakonaukii-kidan pamin-mishidannao pakissitan ida'an ìdyaun pakaozoo ati oo pataawu ati oo panaadon paka'u ati.